

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie september 2013

III. senát

Nálezy:

spisová značka	III. ÚS 104/2013
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	11. júna 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 ods. 1 Dodatočného protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka namietala porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu.</p> <p>Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako navrhovateľka podala žalobu o vydanie vecí proti žalovaným (bývalému manželovi a dvom dcéram, pozn.). Okresný súd rozsudkom žalobu zamietol. Sťažovateľka proti uvedenému rozsudku okresného súdu podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd namietaným rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.</p> <p>Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktoré odôvodňuje tým, že odôvodnenie napadnutého rozsudku „neobsahuje dostatočné odôvodnenie o podstatných otázkach o predmete konania čo do právneho vyhodnotenia skutkového stavu“.</p> <p>V tejto súvislosti krajskému súdu vyčíta aj to, že „<i>sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysporiadad so skutočnosťami uvedenými v odvolaní, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní</i>“.</p> <p>Napadnutý rozsudok považuje sťažovateľka za arbitrárny a porušujúci jej označené práva. Arbitrárnosť napadnutého rozsudku sťažovateľka vidí predovšetkým v nesprávnej aplikácii práva v rozpore s vykonaným dokazovaním a v tejto súvislosti poukazuje v sťažnosti na podľa jej názoru významné skutočnosti, ako sú nedostatok formy darovacej zmluvy, nedostatok určitosti predmetu daru, miesta a času uskutočnenia darovacieho aktu.</p>
ratio decidendi	<p>Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd konštatuje, že právnym dôvodom zamietnutia žaloby sťažovateľky o vydanie vecí (súboru obrazov, pozn.) okresným súdom bol právny názor, že v danom prípade sťažovateľka nebola aktívne vecne legitimovaná vo veci ochrany vlastníckeho práva, pretože súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že sťažovateľka približne tri mesiace pred podaním žaloby darovala dcéram (v pozícii žalovaných v predmetnom konaní) súbor obrazov (bližšie neidentifikovaný, pozn.), a keďže už nie je vlastníčkou vecí, ktorých vydanie žiada, nie je možné jej žalobe vyhovieť.</p> <p>Okresný súd svoje rozhodnutie založil na základe skutkových okolností, že došlo k ústnemu darovaniu „obrazov“ žalovaným dcéram sťažovateľkou bez prítomnosti svedkov v inej nehnuteľnosti, v akej sa „obrazy“ nachádzali, pričom k darovaniu došlo bez odovzdania vecí sťažovateľkou, pretože boli v moci žalovaného v 1. rade, preto ich</p>

žalovaný v 1. rade odovzdal žalovaným dcéram ako obdarovaným až následne.

Pri ustaľovaní skutkového stavu pritom okresný súd vychádzal z tvrdení a svedeckých výpovedí žalovaných, pričom sa nestotožnil s argumentáciou sťažovateľky o neplatnom darovaní z dôvodu neurčitosti predmetu darovania „obrazov“ a nedodržania písomnej formy darovacej zmluvy v rozpore s ustanovením § 628 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“).

Krajský súd rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd konštatoval náležité dokazovanie prvostupňového súdu na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie nároku, správne skutkové závery, ako aj správne právne závery prvostupňového rozhodnutia, ktorých správnosť obsah odvolania sťažovateľky nebol spôsobilý spochybniť.

Sťažovateľka v odvolaní poukazovala na to, že k darovaniu „obrazov“ malo dôjsť v priebehu vyšetrovania ňou oznámeného trestného činu krádeže inkriminovaných obrazov, pričom pri ohliadke uskutočnenej 6. júna 2008 (teda po údajnom darovaní v priebehu mája 2008) nikto nespochybnil vlastníctvo predmetných obrazov sťažovateľky.

V odvolaní sťažovateľka namietala tiež neurčitosť predmetu daru vzhľadom na pôvod obrazov a čas nadobudnutia, pretože ich špecifikácia vyplývajúca z výpovedí „všetky obrazy“ nezodpovedá požiadavke určitosti predmetu daru. Takisto namietala, že odporcovia sa nedohodli na tom, kedy a kde k darovaniu malo dôjsť, preto rozpory vo výpovediach odporcov podstatne spochybňujú (najmä čo sa týka miesta darovania), či k darovaniu vôbec došlo.

Sťažovateľka tiež vytýkala súdu prvého stupňa neplatnosť darovania z dôvodu nedostatku formy darovacej zmluvy, pretože, ako to vyplynulo z dokazovania, sťažovateľka dar pri darovaní odovzdať nemohla, preto bolo potrebné darovanie preukázať písomnou zmluvou. Sťažovateľka ďalej vytýkala súdu prvého stupňa aj to, že súd ustálil skutkový stav výlučne na základe kombinácie tvrdení žalovaných – obdarovaných, ktorí nemohli byť nezaujatí, a vzhľadom na rozpory v ich výpovediach a okolnosť, že v čase darovania prebiehalo vyšetrovanie krádeže tých istých obrazov, považovala celé darovanie za nepreukázané, nepravdepodobné a v rozpore s logikou a s tým, čo v konaní vyšlo najavo.

V okolnostiach posudzovaného prípadu ústavný súd považuje právny názor krajského súdu týkajúci sa odovzdania daru v prípade ústneho darovania za arbitráry a v rozpore so zmyslom a účelom § 628 ods. 2 OZ.

Podľa predmetného ustanovenia OZ darovacia zmluva musí byť písomná, ak je predmetom daru nehnuteľnosť, a pri hnutelnej veci, ak nedôjde k odovzdaniu a prevzatíu veci pri darovaní.

Podľa názoru ústavného súdu neobstojí ani poukázanie na judikát uvedený v odôvodnení napadnutého rozsudku, podľa ktorého v závislosti od „*okolností konkrétneho prípadu (napr. u vecí hnutel'ných, u ktorých pre ich hmotnosť alebo veľkosť neprichádza takéto odovzdanie do úvahy) však nie je vylúčené, aby k prevzatíu veci došlo aj inak, a to napr. odovzdaním takého jej príslušenstva, ktoré umožňuje faktické ovládanie veci a je jeho predpokladom (rozsudok Najvyššieho súdu ČSR z 19. 4. 1984, 3 Cz 72/83 uverejnený pod R č. 17/1986)*“, pretože za daných skutkových okolností bola zjavná potreba darovania daru písomnou formou, keďže sťažovateľka predmet darovania nemala vo svojej moci a darovala ich v mieste odlišnom od miesta, kde sa „obrazy“ nachádzali. Navyše, podľa názoru ústavného súdu samotný judikát je aplikovateľný len pre prípady, keď fyzicky nie je možné odovzdať dar vzhľadom na jeho hmotnosť a rozmery, avšak pri akte ústneho darovania je prítomný.

V zmysle vyššie citovaného judikátu je darovanie platné a účinné aj v prípade, keď vec pri darovaní nie je prítomná, ale pri darovaní dôjde k odovzdaniu príslušenstva veci, ktoré umožňuje faktické ovládanie veci a je jeho predpokladom. Keďže skutkové okolnosti prípadu nezodpovedali ani jednému variantu možnej aplikácie judikátu, je aplikácia uvedeného judikátu v okolnostiach prípadu nesprávna.

Za skutkovej situácie, keď žalovaní tvrdia, že došlo k ich obdarovaniu sťažovateľkou, pričom obrazy, ktoré mali byť predmetom daru, boli predmetom vyšetrovania (trestného činu krádeže) a neboli v moci sťažovateľky, ale žalovaných s tým, že jediný dôkaz, na základe čoho súd ustálil skutkový stav, sú výpovede žalovaných

ako obdarovaných, pričom k odovzdaniu veci nemohlo dôjsť pri darovaní, je argumentácia, respektíve interpretácia § 628 ods. 2 OZ v okolnostiach prípadu nenáležitá a neprimeraná (že k odovzdaniu mohlo dôjsť aj následne) a je aj v priamom rozpore so zmyslom a účelom citovaného ustanovenia OZ.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že miera interpretácie aplikovaného ustanovenia OZ je ústavne nekonformná, pretože jednoznačné znenie normatívneho textu vylučuje takú interpretáciu, ktorou by malo dôjsť k popretiu účelu a zmyslu § 628 ods. 2 OZ, preto je potrebné takéto odlišné ponímanie normatívneho textu považovať za prejav arbitrárnosti.

Takisto ústavný súd konštatuje, že hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa, ako aj krajským súdom ako odvolacím súdom je jednostranné, ba až tendenčné. Krajský súd na jednej strane tvrdí, že výpovede odporcov korešpondovali navzájom v podstatných skutočnostiach, na strane druhej uvádza, že v priebehu konania bol odstránený rozpor týkajúci sa miesta, kde malo dôjsť k darovaniu. V tejto časti odôvodnenia je napadnutý rozsudok krajského súdu protirečivý a nepreskúmateľný.

Napriek objektívnej skutočnosti, že žalovaní ako obdarovaní mali záujem na výsledku sporu, okresný súd, ako aj krajský súd ich výpovede považoval za dôveryhodné a pri hodnotení dôkazov ich výpovede považoval za jediné rozhodné dôkazy, na základe ktorých ustálil skutkový stav.

Zároveň krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zaujal stanovisko, že dôveryhodnosť sťažovateľkiných tvrdení oslabilo aj zistenie získané výpoveďou žalovanej v treťom rade, že sťažovateľka „často menila svoje postoje (najmä pod vplyvom alkoholu)..., ako aj zistenie že sa nepreukázala pravdivosť tvrdení o odcudzení obrazov z domu, keď prokurátorka konštatovala vo vyšetrovacom spise, že všetky obrazy, ktorých odcudzenie navrhovateľka v trestnom oznámení namietala, sa nachádzajú v dome...“.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že dôvody týkajúce sa dôveryhodnosti sťažovateľkiných tvrdení uvedené krajským súdom nepreukazujú jej nedôveryhodnosť a sú irelevantné, pretože nemožno paušálne spochybňovať vierohodnosť výpovede osoby len na základe tvrdenia žalovanej strany, že sťažovateľka „pod vplyvom alkoholu menila svoje postoje“, pretože aj keby to bolo pravdivé tvrdenie, nemá to priamu vecnú súvislosť s jej výpoveďou v napadnutom konaní.

Takisto nepreukázanie sťažovateľkiných tvrdení v rámci vyšetrovania podľa názoru ústavného súdu nemalo vplyv na vierohodnosť výpovede sťažovateľky v napadnutom konaní, skôr naopak, zvolený postup sťažovateľky (podanie trestného oznámenia a následne podanie žaloby o vydanie veci) z hľadiska časových súvislostí spochybňuje vierohodnosť výpovedí žalovaných, ktorí tvrdili, že počas prebiehajúceho vyšetrovania sťažovateľka mala darovať „obrazy“ žalovaným.

Vzhľadom na všetky uvedené súvislosti, najmä však vzhľadom na ústavne nekonformnú interpretáciu aplikovaného ustanovenia OZ je odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu jednostranné a z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti nespravodlivé.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd nemohol považovať napadnutý rozsudok krajského súdu za súladný s označenými právami sťažovateľky, inými slovami, krajský súd neposkytol dôsledne ochranu jej základnému právu na súdnu ochranu zaručenému čl. 46 ods. 1 ústavy a právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd dospel k názoru, že napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa uvedeného článku ústavy a dohovoru.

V dôsledku protiústavnej interpretácie § 628 ods. 2 OZ uvedenej v odôvodnení napadnutého rozsudku zároveň došlo aj k porušeniu hmotných práv sťažovateľky z dôvodu nepochybného účinku na masu jej majetku, preto ústavný súd vyslovil aj porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom krajského súdu.

Ústavný súd rozhodol tak, že základné práva sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

	<u>rozsudkom krajského súdu porušené bolo.</u> <u>Rozsudok krajského súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</u> <u>Sťažovateľke finančné zadostučinenie nepriznáva.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd SR: III. ÚS 502/2011, IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06

spisová značka	III. ÚS 115/2013
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	18. júna 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv uznesením krajského súdu.</p> <p>Sťažovateľ v konaní pred krajským súdom namietal nečinnosť orgánu verejnej správy, ktorý jeho návrh napadnutým uznesením zamietol zrejme ako neprípustný z dôvodu, že sťažovateľ nevyčerpal iné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, t. j. nepodal podnet na preskúmanie postupu orgánu verejnej správy v súvislosti s jeho nečinnosťou v zmysle § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre.</p> <p>Takisto v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia uviedol, že sťažovateľ „nevyužil možnosť podať kvalifikovanú sťažnosť vo veci nadriadenému orgánu odporcu“.</p>
ratio decidendi	<p>Z obsahu odôvodnenia uznesenia krajského súdu možno identifikovať dva dôvody neprípustnosti sťažovateľovej žaloby, a to že sťažovateľ nevyčerpal iné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, t. j. „nepodal kvalifikovanú sťažnosť vo veci nadriadenému správneho orgánu“ a tiež nepodal podnet na preskúmanie postupu orgánu verejnej správy v súvislosti s jeho nečinnosťou v zmysle § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre.</p> <p>1. Pokiaľ ide o prvý uvedený dôvod, t. j. že sťažovateľ „nepodal kvalifikovanú sťažnosť vo veci nadriadenému správneho orgánu“, tak podľa názoru ústavného súdu je tento záver krajského súdu jednak arbitrárny a jednak nezodpovedá skutočnosti, pretože z obsahu súdneho spisu vyplýva, že už prvostupňový správny orgán si pre účely svojho postupu v danej veci vyžiadal stanovisko nadriadeného správneho orgánu, v danom prípade ministerstva (č. l. 20 súdneho spisu), a z mailovej korešpondencie, ktorá je tiež súčasťou súdneho spisu, vyplýva, že na písomný dopyt vedúceho odboru dotknutého správneho orgánu, či ministerstvo poskytlo sťažovateľovi nejaké nové stanovisko, ministerstvo odpovedalo mailom, že ministerstvo zaslalo sťažovateľovi vyjadrenie k zrušeniu jeho živnosti na základe jeho dopytu v súlade so svojím predošlým stanoviskom zaslaným správneho orgánu.</p> <p>Z uvedeného je zrejmé a krajský súd mal vedomosť o tom, že sťažovateľ s a dopytoval na ministerstve listom vo veci jeho žiadosti o zrušenie živnosti. Kópiu uvedeného listu sťažovateľ priložil k svojej sťažnosti a túto si krajský súd mohol a mal zaobstarať ešte predtým, ako dospel k záveru o nekvalifikovanosti takéhoto podnetu, pretože z listu vyplýva, že sťažovateľ sa okrem iného od ministerstva ako nadriadeného správneho orgánu domáhal „zabezpečenia nápravy“ a výmazu zo živnostenského registra, a to aj napriek tomu, že podanie nebolo formálne označené ako sťažnosť na nečinnosť správneho orgánu.</p> <p>Arbitrárnosť názoru krajského súdu podľa názoru ústavného súdu spočíva v tom, že lakonické konštatovanie, že sťažovateľ nepodal „kvalifikovanú sťažnosť“, je za daných okolností nepostačujúce a nepreskúmateľné, navyše aj rozpore so skutočnosťou, pretože súdy, ako aj správne orgány sú povinné posudzovať podania a návrhy účastníkov konania podľa ich obsahu, a nie formy.</p> <p>Z listu sťažovateľa hodnotiac ho z hľadiska jeho obsahu je nepochybné, že sťažovateľ sa sťažoval na postup správneho orgánu a domáhal sa nápravy u nadriadeného správneho orgánu, pričom list obsahuje identifikáciu sťažovateľa, z ktorej je zrejmé, proti komu smeruje, v akej veci, čoho sa domáha a z opisu ním</p>

uvádzaných skutočností vyplýva, v čom spočíva nedostatok, na ktorý sa sťažovateľ sťažuje, a tiež čo žiada.

Ministerstvo na list sťažovateľa reagovalo oznámením, ktorým jeho žiadosť o zrušenie živnostenského oprávnenia odstúpilo správne mu orgánu.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na vyjadrenie krajského súdu k prijatej sťažnosti, v ktorom predseda krajského súdu uvádza, že «v zmysle najnovšej judikatúry ESLP zrejme nie je možné považovať sťažnosť na nadriadený správny orgán ... za účinný prostriedok nápravy».

Ústavný súd súhlasí s týmto názorom predsedu krajského súdu a dodáva, že účinným prostriedkom nápravy v okolnostiach danej veci už nemôže byť ani sťažnosť podľa § 3 zákona o sťažnostiach, pretože list sťažovateľa, hoci formálne nebol označený ako sťažnosť, obsahovo spĺňal všetky náležitosti sťažnosti podľa § 5 zákona o sťažnostiach. V tejto súvislosti ústavný súd už len dodáva, že podľa § 3 ods. 2 zákona o sťažnostiach sa podanie tiež posudzuje podľa obsahu.

Tým, že ministerstvo na list sťažovateľa reagovalo oznámením, jednoznačne vyjadrilo aj svoj postoj, keďže odmietlo zjednať nápravu a vec odstúpilo späť správne mu orgánu prvého stupňa.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd dospel k záveru o nedostatočnosti a arbitrárnosti tej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým krajský súd poukazoval na neprípustnosť žaloby sťažovateľa pre nevyčerpanie sťažnosti nadriadenému správne mu orgánu, pretože sťažnosť nadriadenému orgánu v danom prípade nemôže byť efektívnym prostriedkom nápravy, čoho dôkazom je aj spôsob vybavenia, ktorý ministerstvo zvolilo v prípade sťažovateľa.

2. Podľa názoru ústavného súdu je aj druhý uvedený dôvod neprípustnosti žaloby sťažovateľa uvedený v odôvodnení napadnutého uznesenia arbitrárny, porušujúci označené práva sťažovateľa, pretože v okolnostiach danej veci podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať ani upozornenie prokurátora za účinný prostriedok nápravy. Nestačí totiž podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), aby sťažovateľ mal prostriedky nápravy, ale tieto musia byť efektívne a jemu dostupné. Odmietnutie žaloby podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku ani z tohto dôvodu, že sťažovateľ nevyužil podanie podnetu u prokurátora, nemôže byť dôvodom na zamietnutie jeho žaloby.

Európsky súd pre ľudské práva už v súvislosti s existenciou efektívneho prostriedku nápravy vo vnútroštátnom poriadku viacnásobne konštatoval, že v zmysle čl. 35 dohovoru považuje za efektívny prostriedok nápravy taký, ktorý je dostupný a umožňuje dosiahnuť nápravu alebo zadosťučinenie za namietané porušenia. Existencia prostriedku nápravy musí byť dostatočne konkrétna nielen v teórii, ale aj v praxi, v opačnom prípade nemá požadovanú dosiahnuteľnosť a účinnosť.

Ústavný súd preto konštatuje, že ak všeobecný súd založí svoje rozhodnutie na dôvodoch neprípustnosti, ktoré nezodpovedajú skutkovému stavu, respektíve svoje rozhodnutie založí na dôvodoch, že účastník nevyužil dostupné prostriedky nápravy, pričom označí také prostriedky nápravy, ktoré podľa judikatúry ústavného súdu a ESLP sú neefektívne a ktoré z tohto dôvodu podľa názoru ústavného súdu nie je povinný využiť pred podaním žaloby podľa 250t, tak potom takéto rozhodnutie všeobecného súdu treba považovať za arbitrárne, a tým aj rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Navyše krajský súd v závere odôvodnenia svojho rozhodnutia okrem dôvodov neprípustnosti uviedol, že „vychádzajúc z uvedených skutočností po preskúmaní veci dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný, preto návrh zamietol“.

Podľa názoru ústavného súdu len tento samotný záver krajského súdu je dostatočným dôvodom na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením, a to jednak z dôvodu arbitrárnosti tohto záveru a jednak z dôvodu vnútornej rozpornosti dôvodov, na ktorých stojí napadnuté uznesenie.

Nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť tohto záveru vyplýva z toho, že krajský súd sa v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia vôbec vecne nezaoberal dôvodnosťou žaloby, preto z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je možné zistiť, ako a na základe čoho krajský súd dospel k takémuto záveru, ktorý predpokladá meritórne hodnotenie opodstatnenosti tvrdení sťažovateľa.

Pokiaľ krajský súd v odôvodnení uvádza jednak procesné dôvody zamietnutia žaloby podľa § 250t pre neprípustnosť a na druhej strane zároveň dospeje aj k záveru o neodôvodnenosti žaloby, tak takéto rozhodnutie je vnútorne rozporné a nelogické,

	<p>pretože procesné dôvody odmietnutia vylučujú meritórne skúmanie veci.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu porušené bolo.</u></p> <p><u>Uznesenie krajského súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi finančné zadostučinenie nepriznáva.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 124/08, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01 ESEP: Feldek versus Slovensko z 15. júna 2000; Vernillo v. Francúzsko, 20. február 1991; Johnston and Others v. Írsko, 18. december 1986; Van Droogenbroeck judgment versus Belgicko, 24. jún 1982</p>

spisová značka	III. ÚS 179/2013
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	18. júla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu.</p> <p>Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení žalovaného účastníkom konania o zaplatenie peňažnej sumy. Okresný súd vo veci rozsudkom v spojení s rozsudkom krajského súdu žalobu zamietol.</p> <p>Najvyšší súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní podanom generálnym prokurátorom najskôr uznesením rozsudok krajského súdu zrušil.</p> <p>Ústavný súd však nálezom č. k. I. ÚS 314/2011-39 z 9. novembra 2011 konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení so základným právom na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, v dôsledku čoho bolo označené uznesenie najvyššieho súdu zrušené a vec najvyššiemu súdu vrátená na ďalšie konanie.</p> <p>Po vrátení veci na ďalšie konanie najvyšší súd znovu rozhodol o podanom mimoriadnom dovolaní napadnutým uznesením, ktorým rozsudok krajského súdu opätovne zrušil, vychádzajúc zo záveru, že odvolací súd odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom, pretože nepostupoval podľa ustanovenia § 213 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) a nevyzval ju, aby sa vyjadrila k možnému použitiu ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní použité nebolo. Tým bol podľa najvyššieho súdu daný dovolací dôvod založený ustanovením § 237 písm. f) OSP.</p> <p>Sťažovateľ v dôvodoch svojej sťažnosti uviedol, že k porušeniu ním označených práv došlo prerokovaním mimoriadneho dovolania najvyšším súdom napriek nesplneniu všetkých podmienok ustanovených § 243e ods. 1 OSP. Uvedený postup je podľa názoru sťažovateľa v rozpore s judikatúrou najvyššieho súdu aj ústavného súdu.</p> <p>Námietka nesplnenia všetkých podmienok na prerokovanie mimoriadneho dovolania najvyšším súdom bola predmetom už predchádzajúcej sťažnosti podanej na ústavnom súde proti uzneseniu najvyššieho súdu apríla 2011, touto námietkou sa však ústavný súd nezaoberal, keďže dôvody, na základe ktorých ústavný súd rozhodol, boli dostačujúce na vyslovenie porušenia označených práv a zrušenie napadnutého rozhodnutia.</p> <p>Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu namieta porušenie princípu právnej istoty a z neho vyplývajúcej zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, keďže v danom prípade nepovažoval za splnené všetky podmienky na konanie o mimoriadnom dovolaní. V zásade považuje výklad a aplikáciu relevantných procesnoprávných predpisov najvyšším súdom v jeho prípade za arbitrárne.</p>
ratio decidendi	Ústavný súd zo spisu vedeného najvyšším súdom k mimoriadnemu dovolaniu

generálneho prokurátora zistil, že sťažovateľ sa k mimoriadnemu dovolaniu vyjadril podaním, v ktorom vo vzťahu ku generálnym prokurátorom namietanej procesnej vade majúcej za následok odňatie možnosti účastníka konať pred súdom [uvedená vada zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu] uviedol, že mimoriadne dovolanie je dovolaním, ktoré je mimoriadne výlučné z dôvodu, že na jeho podanie je procesne legitimovaný len generálny prokurátor, a je zásadne obmedzené na prípady, v ktorých nemožno podať dovolanie účastníkom konania.

Sťažovateľ pritom obširne argumentoval obsahom nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 57/99 a prezentoval názor, že v posudzovanom prípade mala žalobkyňa k dispozícii účinný prostriedok nápravy ochrany svojich práv, ktorý nevyužila, a preto podmienky prípustnosti mimoriadneho dovolania splnené neboli.

Podľa § 243e ods. 1 OSP ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

V súvislosti s konaním o súlade ustanovení Občianskeho súdneho poriadku týkajúcich sa mimoriadneho dovolania s ústavou v uznesení sp. zn. PL. ÚS 57/99 z 19. júla 2000 vyslovil ústavný súd svoj názor, podľa ktorého mimoriadne dovolanie môžeme považovať za ďalší mimoriadny opravný prostriedok. Je to však napriek tomu dovolanie, ktoré je mimoriadne výlučne z dôvodu, že na jeho podanie je procesne legitimovaný iba generálny prokurátor, a je zásadne obmedzené len na prípady, v ktorých nemožno podať dovolanie účastníkom konania. Inak, tak ako to potvrdzuje aj zákon, pre mimoriadne dovolanie a mimoriadne dovolacie konanie platí tá istá procesná úprava, ako to je pri dovolaní podanom účastníkom konania (§ 242 až § 243c OSP, kde sa síce ustanovuje primerané použitie ustanovení o dovolaní, ale v podstate ide o ich priame použitie).

Účel mimoriadneho dovolania spočíva v odstránení nezákonnosti, ktorej sa dopustil súd v konaní podľa Občianskeho súdneho poriadku, pričom toto odstránenie nezákonnosti vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu. Tento účel mimoriadneho dovolania je v súlade s účelom občianskeho súdneho konania vyjadreného v § 1 OSP. Súčasne tento účel sleduje ochrana účastníka pred dôsledkami nespravodlivého procesu, konania, ktoré trpí základnými procesnými pochybeniami a postupmi súdov znamenajúcimi až porušenie práva na súdnu ochranu. Tento záver podľa názoru ústavného súdu potvrdzujú dôvody mimoriadneho dovolania ustanovené § 243f OSP.

Ochrana poskytovaná mimoriadnym dovolaním je však prípustná len subsidiárne, t. j. vtedy, ak osoba, ktorá sa domáha podania mimoriadneho dovolania, neúspešne využila všetky zákonom dovolené a efektívne prostriedky na ochranu svojich práv a zákonom chránených záujmov [s výnimkou dovolania – § 243f ods. 2 písm. c) OSP] alebo takéto právne prostriedky nemala k dispozícii, tak ako to je vo veciach správneho súdnictva, kde nie je prípustné (až na výnimku) ani odvolanie, alebo jej bolo zákonnými prekážkami znemožnené využiť tieto právne prostriedky nápravy. Z tohto zákonného predpokladu vyplýva významné obmedzenie prípustnosti mimoriadneho dovolania, ktoré zabezpečuje jeho výnimočnosť v súlade s teoretickou podstatou mimoriadneho opravného prostriedku.

Judikatúra ústavného súdu zastáva stabilne názor, že mimoriadne dovolanie predstavuje výnimku z pravidla stability súdneho rozhodnutia vyjadreného jeho právoplatnosťou. Podstatou tejto výnimky je účel mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je jeho výnimočné použitie s cieľom presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť súdneho rozhodnutia v odôvodnených prípadoch.

Uvedený účel môže mimoriadne dovolanie splniť iba v prípade, ak sú splnené kritériá akceptovateľnosti jeho právnej úpravy; jedným z týchto kritérií je povinnosť vyčerpať iné dostupné právne prostriedky nápravy pochybení vytykaných v mimoriadnom dovolaní.

V okolnostiach sťažovateľovej veci je nesporné, že žalobkyňa sa proti rozsudku okresného súdu bránila (aj keď neúspešne) podaním odvolania, na podanie ktorého bola podľa platného procesného predpisu oprávnená. Vzhľadom na potvrdzujúci charakter výroku rozsudku krajského súdu, ktorý výrokom tohto rozsudku zároveň nezaložil

	<p>prípustnosť dovolania z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, je zrejmé, že žalobkyňa mohla rozsudok krajského súdu napadnúť dovolaním iba z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a) OSP, t. j. že v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 OSP, nie však z dôvodov ustanovených § 241 ods. 2 písm. b) a c) OSP (t. j. že konanie bolo postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Žalobkyňa však dovolanie z dôvodu, že v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 OSP, nepodala, teda nevyužila všetky zákonom dovolené a efektívne prostriedky na ochranu svojich práv a zákonom chránených záujmov.</p> <p>V napadnutom uznesení najvyšší súd rozhodnutie krajského súdu zrušil z dôvodu zistenia procesnej vady majúcej za následok odňatie možnosti účastníka konať pred súdom [tento dovolací dôvod vyplýva z § 237 písm. f) OSP]. Nezaoberal sa však správnosťou napadnutých rozhodnutí súdov nižších stupňov z hmotnoprávnej stránky, hoci tak mohol urobiť.</p> <p>Neobstojí preto obrana najvyššieho súdu, že napadnutým uznesením nedošlo k porušeniu sťažovateľom označených práv, keďže nesprávnosť hmotnoprávneho posúdenia veci mohol v danej veci namietať len generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní, pretože skutočné dôvody, pre ktoré najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušil (t. j. odňatie možnosti konať pred súdom), mohla žalobkyňa namietať aj sama, a to v dovolacom konaní.</p> <p>Práve v tejto okolnosti podľa názoru ústavného súdu spočíva arbitrárnosť postupu najvyššieho súdu, ktorý v rámci konania o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora zrušením rozsudku krajského súdu z dôvodu, pre ktorý bolo možné zrušiť napadnuté rozhodnutie prostredníctvom iného právneho prostriedku nápravy (dovolania podaného žalobkyňou do 1 mesiaca od právoplatnosti rozsudku krajského súdu), zasiahol neprípustným spôsobom do právoplatne skončeného konania prekračujúc účel a zmysel ústavných limitov ustanovených pre prípustnosť zásahu do právoplatne skončeného konania prostredníctvom mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom.</p> <p>Princíp stability súdneho rozhodnutia vyjadrený jeho právoplatnosťou vyplýva z princípu právnej istoty ako jedného zo základných princípov právneho štátu. Takýmto postupom, ktorým najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu len z dôvodu, pre ktorý mohla sama žalobkyňa podať dovolanie, sa najvyšší súd odchýlil od ústavne súladného výkladu aplikovaného zákonného ustanovenia o mimoriadnom dovolaní (§ 243e ods. 1 OSP), následkom čoho došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>V tejto súvislosti správnosť postupu najvyššieho súdu neodôvodňuje ani ním formulovaný názor, že žalobkyňa mala možnosť podať podnet na preskúmanie výroku rozhodnutia krajského súdu a generálny prokurátor neporušil ustanovenie § 243e OSP, keď na jeho základe vo veci mimoriadne dovolanie podal.</p> <p>Z ustálenej judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť, či splnenia iných zákonom ustanovených náležitostí je zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu porušené bolo.</u></p> <p><u>Uznesenie najvyššieho súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 314/2011, PL. ÚS 57/99, II. ÚS 58/2010, II. ÚS 345/08, II. ÚS 185/09, II. ÚS 280/2010</p>

spisová značka	III. ÚS 200/2013
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	18. júla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namieta, že o jeho žiadosti o prepustenie z väzby rozhodoval okresný súd 65 dní, čo je „v rozpore s požiadavkou neodkladnosti rozhodovania o žiadosti z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru“.</p> <p>Zo spisového materiálu okresného súdu ústavný súd zistil, že 13. novembra 2012 bola doručená krajskej prokuratúre žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, ale tá jeho žiadosti nevyhovela a vec predložila 16. novembra 2012 na rozhodnutie okresnému súdu. Okresný súd 29. novembra 2012 v prítomnosti obhajkyne jeho žiadosť o prepustenie z väzby zamietol a súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku neprijal jeho návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.</p> <p>Proti rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd uznesením z 18. januára 2013 rozhodol, že dopĺňa uznesenie okresného súdu z 29. novembra 2012 a mení dôvody väzby tak, že vypúšťa dôvod väzby uvedený v § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.</p> <p>Medzitým 18. decembra 2012 sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu „podal do záznamu o preštudovaní spisu žiadosť o prepustenie z väzby“.</p> <p>Krajská prokuratúra 29. decembra 2012 obhajcovi sťažovateľa oznámila, že žiadosti nevyhovela a 20. decembra 2012 žiadosť predložila na rozhodnutie okresnému súdu, pretože „dôvody väzby naďalej trvajú, nakoľko hrozí obava, že vzhľadom k tomu, že predaj omamných a psychotropných látok bol zdrojom príjmov sťažovateľa, že si ich bude i naďalej zadovážovať a predávať, kedy vzhľadom na zistené konanie k obvinenému M. hrozí naďalej obava, že bude obvinený po prepustení na slobodu naďalej pôsobiť na iné procesné subjekty a tým mariť vyšetrovanie. Prokurátor taktiež poukázal na svedecké výpovede najmä M. L.“.</p> <p>Okresný súd uznesením z 10. januára 2013 rozhodol o predĺžení väzby sťažovateľa od 21. februára 2013 do 21. mája 2013 a iba „ústne“ sťažovateľovi oznámil, že o jeho návrhu na prepustenie z 18. decembra 2012 konať nebude, „pretože od právoplatného rozhodnutia ostatnej žiadosti sťažovateľa na prepustenie z väzby neuplynula lehota 30 dní. Okresný súd ... do dňa písania tohto podania sa so žiadosťou o prepustenie z väzby zo dňa 18. 12. 2013 nijako procesne nevysporiadal“.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd konštatuje, že tvrdenia sťažovateľa sa zakladajú čiastočne na pravde a postup okresného súdu v namietanom konaní nespĺňal požiadavku neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru a podľa čl. 17 ods. 5 ústavy.</p> <p>Okresnému súdu nemožno vytknúť to, že rozhodol o žiadosti sťažovateľa, ktorá mu bola postúpená krajskou prokuratúrou 16. novembra 2012, už 29. novembra 2012, ale najmä to, že písomné vyhotovenie uznesenia doručil sťažovateľovi až 31. decembra 2012 a jeho obhajkyňi 3. januára 2013, a tiež to, že krajskému súdu vec predložil na rozhodnutie až 14. januára 2013 (po odôvodnení sťažnosti podanej obhajkyňou sťažovateľa 7. januára 2013), čo mu vytkol aj krajský súd, a preto konanie okresného súdu nemožno považovať za urýchlené.</p> <p>Ústavný súd tiež zistil, že podľa zápisnice napísanej 29. novembra 2012 boli sťažovateľ aj jeho obhajkyňa prítomní pri vyhlásení uznesenia o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby, a predseda senátu tiež požiadaval 13. decembra 2012 o predĺženie lehoty na napísanie rozhodnutia, ktorej bolo vyhovené. Uznesenie bolo vyhotovené 21. decembra 2012 a expedované až 28. decembra 2012.</p> <p>Hoci medzitým okresnému súdu 21. decembra 2012 podala krajská prokuratúra návrh na predĺženie lehoty väzby, v dôsledku čoho okresný súd určil termín výsluchu</p>

	<p>na 10. január 2013 (obhajkyni sťažovateľa to oznámil 1. januára 2013), iba táto skutočnosť a súčasne konanie i o tomto návrhu nemôže ospravedlniť zdĺhavejší postup okresného súdu pri rozhodovaní o pôvodnej žiadosti sťažovateľa.</p> <p>S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že okresný súd pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa doručenej okresnému súdu 16. novembra 2012 porušil svojim postupom v konaní jeho základné právo na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s urýchleným rozhodovaním o zákonnosti jeho väzby, pretože celkovú dobu od podania žiadosti (16. november 2012) až po písomné vyhotovenie (21. december 2012) a doručenie rozhodnutia a predloženie veci na rozhodnutie krajskému súdu (14. január 2013) je potrebné hodnotiť ako neprímerane dlhú a nezlučiteľnú s obsahom sťažovateľom označených práv, ak navyše rozhodnutie odvolacieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 30. januára 2013 a jeho obhajkyni až 1. februára 2013.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v súvislosti s urýchleným rozhodovaním o zákonnosti jeho väzby porušené boli.</p> <p><u>Sťažovateľovi finančné zádosťučinenie nepriznáva.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03, III. ÚS 255/03, II. ÚS 353/06 ESEP: Letellier v. Francúzsko, 26. jún 1991, § 56 a Navarra v. Francúzsko, 23. november 1993, § 28

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	III. ÚS 118/2013
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	11. júna 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obec) namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v civilnom konaní, ktoré začalo v roku 2004.
ratio decidendi	<p>1. V otázke posúdenia právnej a faktickej zložitosti veci sa ústavný súd stotožnil s názorom ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 50/2012, ktorý konštatoval, že spory o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu viažucemu sa na nehnuteľnosť patria do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov, a zároveň pripustil určitú mieru faktickej zložitosti namietaného konania, avšak uvedená skutočnosť nemôže okresný súd zbaviť zodpovednosti za stav, v akom sa namietané konanie nachádzalo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu, preto týmto kritériom sa už ústavný súd opätovne nezaoberal.</p> <p>2. Čo sa týka správania sťažovateľky ako účastníka konania v procesnom postavení odporkyne vo 4. rade, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v doterajšom priebehu konania poskytovala primeranú súčinnosť a na výzvy okresného súdu reagovala včas.</p> <p>3. Pokiaľ ide o postup okresného súdu po vrátení súdneho spisu okresnému súdu 2. februára 2012 v súvislosti s v poradí prvým nálezom sp. zn. IV. ÚS 50/2012 z 10. mája 2012, tak tento bol poznačený naďalej pretrvávajúcou neefektívnou činnosťou okresného súdu, pretože okresný súd pribral do konania nového tlmočníka uznesením, ktorému doručil písomnosti určené na preklad.</p> <p>Tlmočník predložil okresnému súdu požadovaný preklad písomností v septembri 2012, čo je v kontexte už existujúceho nálezu neprímeraná doba. Následne bol spis opätovne doručený ústavnému súdu v súvislosti s konaním o ďalšej sťažnosti účastníkov konania, ktorého výsledkom bol ďalší v poradí druhý nález.</p> <p>Ústavný súd vrátil súdny spis okresnému súdu 2. novembra 2012. Okresný súd okrem doručovania pretlmočených dokladov do predloženia súdneho spisu ústavnému súdu v súvislosti s prerokovávanou sťažnosťou z 24. mája 2013 urobil len jeden</p>

	<p>relevantný úkon, keď rozhodol o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uznesením z 1. februára 2013.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: IV. ÚS 50/2012, III. ÚS 383/2012

spisová značka	III. ÚS 147/2013
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	18. júna 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označeného práva postupom okresného súdu v konaní o námietkach proti exekúcii, ktoré začalo v roku 2007.</p>
ratio decidendi	<p>1. Po stránke skutkovej ústavný súd v žalovanom konaní nezistil žiadne faktické prekážky podstatné pre skoršie rozhodnutie okresného súdu o podaných námietkach sťažovateľa.</p> <p>2. Pri skúmaní druhého kritéria používaného pri zisťovaní prípadných prietahov v konaní ústavný súd podiel sťažovateľa ako účastníka posudzovaného exekučného konania, resp. podiel jeho právneho zástupcu na predĺžení konania, nezistil.</p> <p>3. Postup okresného súdu ako tretie kritérium pre posúdenie porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zhodnotil ústavný súd ako postup, ktorý vykazoval zbytočné prietahy.</p> <p>Okresný súd nepochybne porušil svoje zákonné povinnosti dané mu právnymi predpismi (predovšetkým § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorý mu ukladá rozhodnúť o námietkach proti exekúcii najneskôr do 60 dní od ich doručenia).</p> <p>Námietky sťažovateľa boli okresnému súdu doručené 30. novembra 2007. Okresný súd až po viac ako šiestich mesiacoch (13. júna 2008) doručil podané námietky oprávnenému na účel vyjadrenia. V skoršom vykonaní tohto jednoduchého úkonu pritom okresnému súdu nebránili žiadne relevantné prekážky.</p> <p>Po doručení vyjadrenia oprávneného (26. júna 2008) bol okresný súd úplne nečinný až do 26. júna 2012, keď oprávnenému doručil výzvu na predloženie spisového materiálu vo veci, v ktorej bol vydaný exekučný titul. Štyri roky bezdôvodnej procesnej pasivity všeobecného súdu sú z hľadiska základného práva účastníka konania na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov neospravedliteľné.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní o námietkach proti exekúcii porušené bolo.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi finančné zadosťučinenie nepriznáva.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 198/2013
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	2. júla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o priznanie zľavy zo základnej sadzby nájomného a tepla a uloženia povinnosti odstránenia závad v byte, ktoré začalo v roku 2003.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitú veci, ktorá je predmetom konania (o priznanie zľavy zo základnej sadzby nájomného a tepla a uloženia povinnosti odstránenia závad v byte), ústavný súd sa nestotožňuje s názorom okresného súdu, že ide o skutkovo a právne zložitú vec z dôvodu, že „sa súd musí vysporiadať s prejudiciálnymi otázkami týkajúcimi sa dvoch iných súdnych sporov“, keďže zo spisu okresného súdu a doterajšieho postupu okresného súdu nezistil také okolnosti, ktoré by zdôvodňovali štvorročný priebeh konania jeho zložitou.</p> <p>2. Ústavný súd zistil, že sťažovateľka bola v konaní aktívna, podala viackrát sťažnosti na prieťahy v konaní, predniesla návrh na odročenie pojednávania pre účely uzatvorenia mimosúdnej dohody (odporca však na jej výzvy nereagoval) a raz požiadala odročiť pojednávanie pre jej hospitalizáciu.</p> <p>3. Ústavný súd konštatuje, že v konaní okresného súdu sa vyskytli v určitých obdobiach zbytočné prieťahy, v niektorých prípadoch bolo jeho konanie málo efektívne a minulo sa svojmu účinku.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.</u> <u>Sťažovateľke priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 61/2013
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	18. júla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (poľnohospodárske družstvo) namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o posúdenie neplatnosť kúpnej zmluvy týkajúcej sa predaja nehnuteľností, ktoré začalo v roku 2008.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o otázku právnej a faktickej zložitosti sporu, v ktorom je sťažovateľ žalovaným, ústavný súd konštatuje, že predmet konania, ktorým je posúdenie neplatnosti kúpnej zmluvy týkajúcej sa predaja nehnuteľností, možno hodnotiť ako potenciálne skutkovo náročnejšiu vec, a to v súvislosti s potrebou obstarania relevantných listinných podkladov. Uvedená okolnosť však nemôže ospravedlniť rozsiahle obdobia zistenej nečinnosti a tiež neefektívnej činnosti konajúcich súdov identifikované preskúmaním súvisiaceho spisu. Právnu zložitú posudzovanej veci sťažovateľa ústavný súd z obsahu súvisiaceho spisového materiálu nezistil.</p>

	<p>2. V rámci hodnotenia prípadných zbytočných prietahov v súdnom konaní z hľadiska druhého kritéria nezistil ústavný súd okolnosti, ktoré by signalizovali podiel sťažovateľa ako jeho účastníka na predĺžení konania narušením jeho plynulosti, a tieto napokon nenamietal ani samotný okresný súd. Sťažovateľ reagoval na výzvy konajúcich súdov v primeraných lehotách a zúčastnil sa vykonaných termínov pojednávania.</p> <p>3. Ústavný súd konštatuje, že relevantným faktorom, ktorý mal negatívny dopad na plynulý priebeh posudzovaného konania, bol postup konajúcich súdov a zbytočné prietahy, ktorých sa dopustili v dôsledku označených období nečinnosti (v celkovom rozsahu 11 rokov a 9 mesiacov), ako aj v dôsledku svojho neefektívneho a nesústreďeného postupu.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných prietahov.</u> <u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.</u></p>
 Používané odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

 spisová značka	 III. ÚS 215/2013
 sudca spravodajca	Ján Auxt
 druh konania	 čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
 druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	 nález – vyhovené
 dátum rozhodnutia	18. júla 2013
 dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	 čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
 skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie označených práv postupom okresného súdu v občianskoprávnom konaní, ktoré začalo v roku 2003.
 ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o posúdenie právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd v zásade zotrúva na svojom stanovisku formulovanom v náleze č. k. III. ÚS 256/09-22 z 10. novembra 2009, že spory o náhradu vložených investícií, resp. zaplataenie bezdôvodného obohatenia z dôvodu zhodnotenia nehnuteľnosti nie sú výnimočné a ani právne zložité. Všeobecné súdy majú dostatok skúseností s prerokúvaním takýchto návrhov a rozhodovaním o nich.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľov v konaní v období po vydaní nálezu č. k. III. ÚS 256/09-22 z 10. novembra 2009 (druhé ústavne relevantné kritérium), ústavný súd len konštatuje, že toto správanie zásadne k predĺženiu napadnutého konania neprispelo. Výnimkou je len žiadosť právnej zástupkyne sťažovateľov o odročenie pojednávania nariadeného zákonnou sudkyňou na 21. február 2013 na 19. marec 2013 z dôvodu kolízie termínu s pojednávaním v inej právnej veci.</p> <p>3. V okolnostiach prípadu teda nie nečinnosť, ale neefektívny postup okresného súdu mal za následok vznik zbytočných prietahov v konaní, a tým aj porušenie označených práv sťažovateľov.</p> <p>Z pohľadu doterajšej dĺžky konania, ktoré trvá už viac ako 9 a pol roka, a s prihliadnutím na to, že ani po 3 a pol roku od vydania nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 256/09-22 z 10. novembra 2009 nie je ani napriek ústavným súdom uloženému príkazu vo veci konať bez zbytočných prietahov v merite veci právoplatne rozhodnuté, dospel ústavný súd k názoru, že aj v období po právoplatnosti označeného nálezu ústavného súdu došlo k zbytočným prietahom.</p> <p>Aj napriek tomuto zisteniu ústavný súd neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal, pretože táto povinnosť mu už bola uložená nálezom č. k. III. ÚS 256/09-22 z 10. novembra 2009.</p>

	<p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní v období po vydaní nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 256/09-22 z 10. novembra 2009 porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľom priznáva finančné zadost'učinenie každému z nich v sume po 1 000 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: III. ÚS 256/09

spisová značka	III. ÚS 212/2013
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	28. augusta 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v občianskoprávnom konaní, ktoré začalo v roku 2004.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' a povahu veci, ústavný súd sa stotožnil s názorom ústavného súdu vysloveným v náleze sp. zn. II. ÚS 323/09 z 15. decembra 2009, a týmto kritériom sa preto už nezaoberal.</p> <p>2. Správanie sťažovateľa ako účastníka súdneho konania ani po vydaní nálezů sp. zn. II. ÚS 323/09 z 15. decembra neprispelo k predĺženiu konania v predmetnej veci.</p> <p>3. Činnost' okresného súdu ani po náleze ústavného súdu nesmerovala k odstráneniu stavu právnej istoty sťažovateľa a dosiaľ nie je konanie trvajúce od roku 2004 právoplatne skončené, preto ústavný súd neakceptoval vyjadrenie okresného súdu, že „súd vo veci konal priebežne“.</p> <p>Aj napriek zisteniu ústavného súdu, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, neprikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, vzhľadom na to, že táto povinnost' mu už bola uložená nálezom sp. zn. II. ÚS 323/09 z 15. decembra 2009.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v období po vydaní nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 323/09 z 15. decembra 2009 porušené bolo.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: II. ÚS 323/09

Spracoval: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu

Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.